

Liderar escoles que aprenen: reimaginar junts el futur

“Liderar els centres educatius del S XXI”

Jornades CFIRDE.

Mallorca, 18 de Març de 2022

Anna Jolonch

Guió

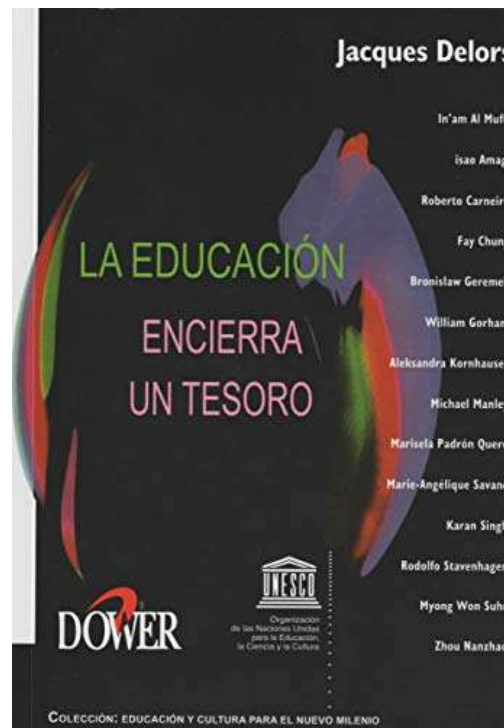
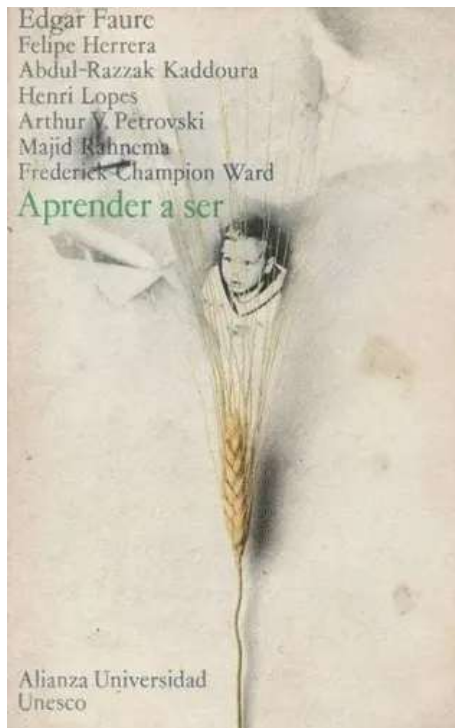
- 1 Temps de desafiaments i lideratge en educació
2. Una nova cultura de lideratge docent
3. Liderar escoles que aprenen

1. Temps de desafiaments i lideratge en educació

" Com que les guerres comencen en la ment
dels homes i les dones, és en la ment dels
homes i les dones on s'han de construir les
defenses de la pau "

UNESCO 2021

L'Educació en moments crítics de la història

TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ

PER FORJAR FUTURS PACÍFICS, JUSTOS I
SOSTENIBLES, CAL TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ

Què hauríem de seguir fent?

Què hauríem de deixar de fer?

Què hauríem de reinventar de manera creativa?

Què hem de conservar i consolidar?

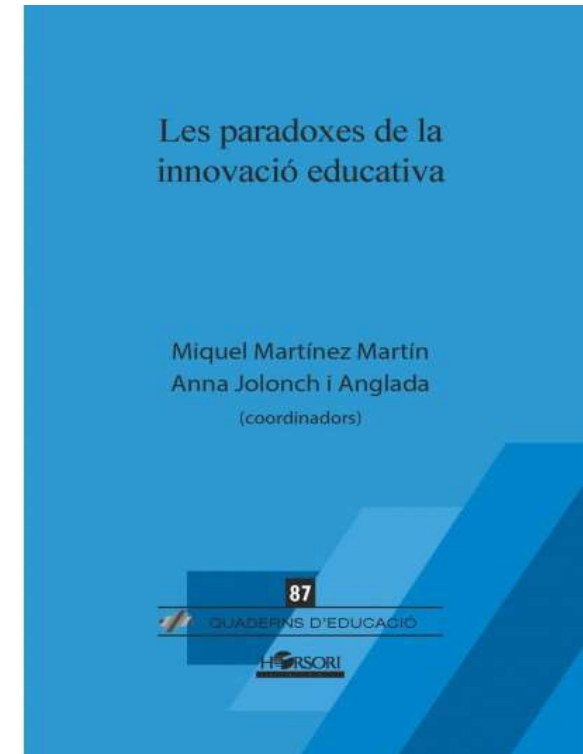
Què hem de canviar?

Repensar què fem i que convé fer des de l'escola.

Preguntar-nos més que mai que és allò que fa que l'escola sigui escola.

Quin és el propòsit de l'educació?

Quina escola per a quin món?

“En estos tiempos complejos, sin hoja de ruta predeterminada, **se necesita liderazgo distribuido o compartido** en todos los niveles. Cada persona cuenta, cada persona es un líder y el trabajo en cooperación es ahora el catalizador más importante para el cambio y la acción.”

Antonio Bolívar, 2021

We cannot return to the world as it was before.
Now is the time for **intelligent collective action**.

2. Una nova cultura de lideratge docent

“El futur de l’educació passa per valorar la professió i la col·laboració docent”

Per què el lideratge importa?

Què sabem?

“ El lideratge és el segon factor que més influeix en l'aprenentatge dels alumnes a l'escola i per davant només hi ha l'ensenyament a l'aula ”

K. Leithwood et al (2004) *How Leadership Influences Student Learning*
[Cómo influye el liderazgo en el aprendizaje del alumnado].

“ Els directors realment importen. De fet, és difícil imaginar una inversió amb un sostre més alt en el rendiment potencial que un esforç reeixit per millorar el lideratge escolar ”

Jason A. Grissom, Anna J. Egalite and Constance A. Lindsay
(Febrero 2021)

How Principals Affect Students and Schools: A Systematic
Synthesis of Two Decades of Research

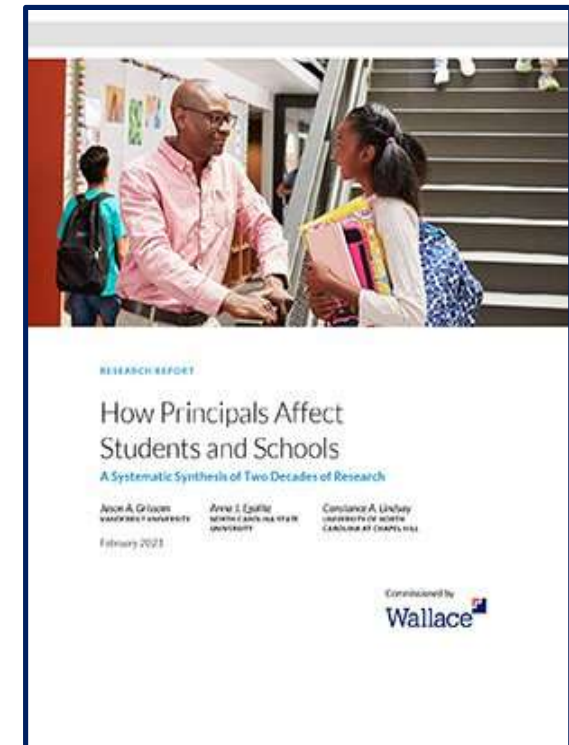
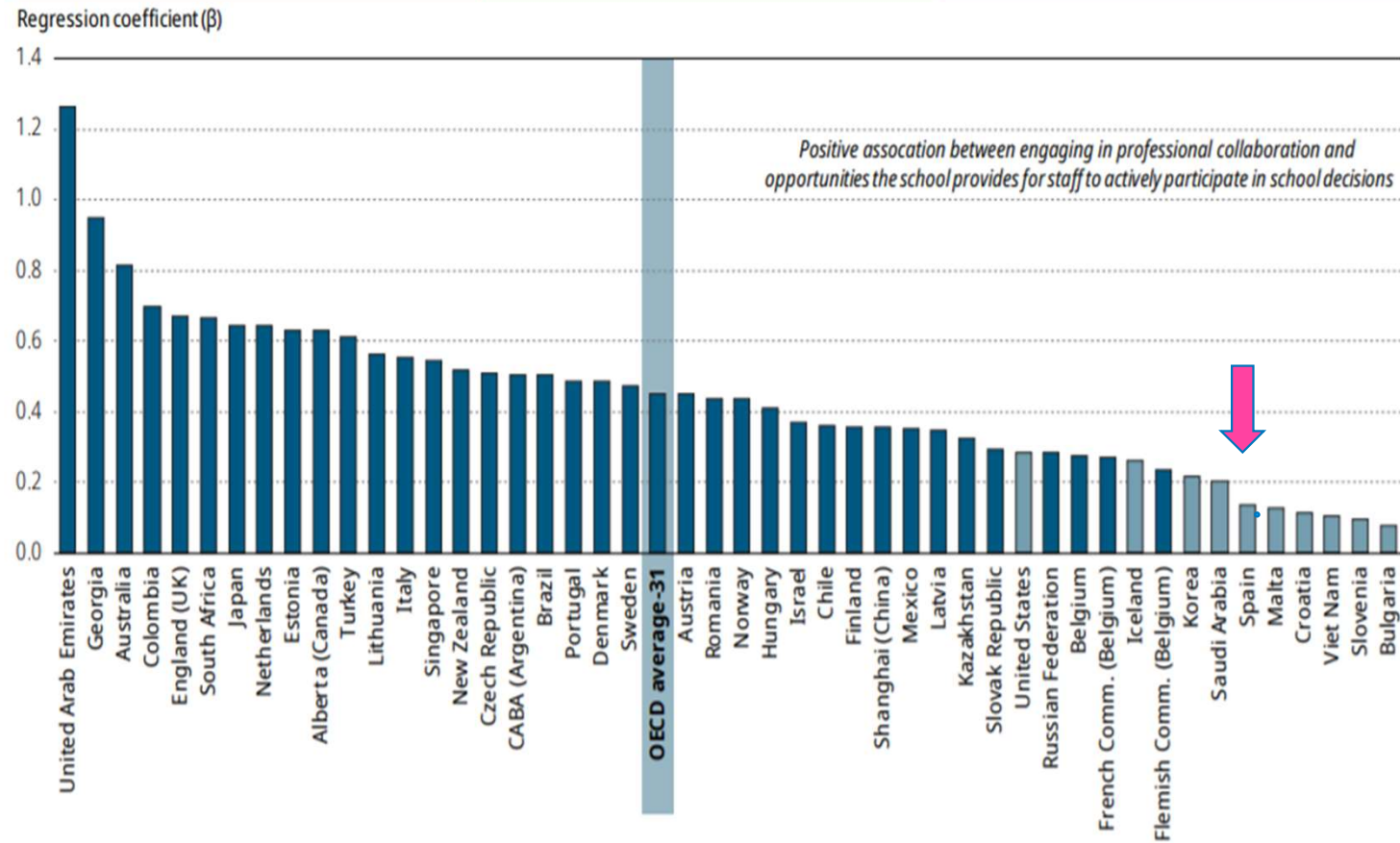

Figure 20 **Relationship between professional collaboration and distributed leadership**

Change in the index of professional collaboration¹ associated with opportunities the school provides for staff to actively participate in school decisions^{2, 3, 4}

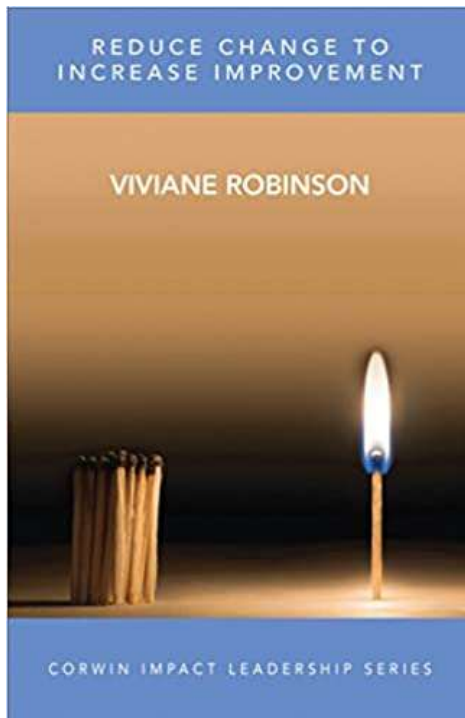
SouSource: OECD, TALIS 2018 Database.

En el promedio del conjunto de países y economías de la OCDE, alrededor del 83 % (76 % en el total UE) de los directores y directoras de Educación Secundaria ha recibido formación en liderazgo pedagógico. En España (74 %) **uno de cada cuatro directores nunca ha recibido formación en liderazgo pedagógico**, aproximadamente en la misma proporción que Portugal y muy lejos de Corea, Estados Unidos o Japón, donde más del 96 % de los actuales cargos de dirección de centros de secundaria ha recibido formación en este aspecto.

TALIS, 2018

“My goal is to help leaders reduce change in order to increase improvement”.

Vianne Robinson 2018

WEBINAR | INSCRIU-TE!

“Canviar l'escola o millorar-la?” amb Viviane Robinson

Conversa amb l'Anna Jolonch en motiu de la presentació de la traducció al català i al castellà per Eumo del llibre “Reduce Change to Increase Improvement”.

31 DE MARÇ
De 19h a 20h

La sessió es podrà escoltar
en anglès i en castellà

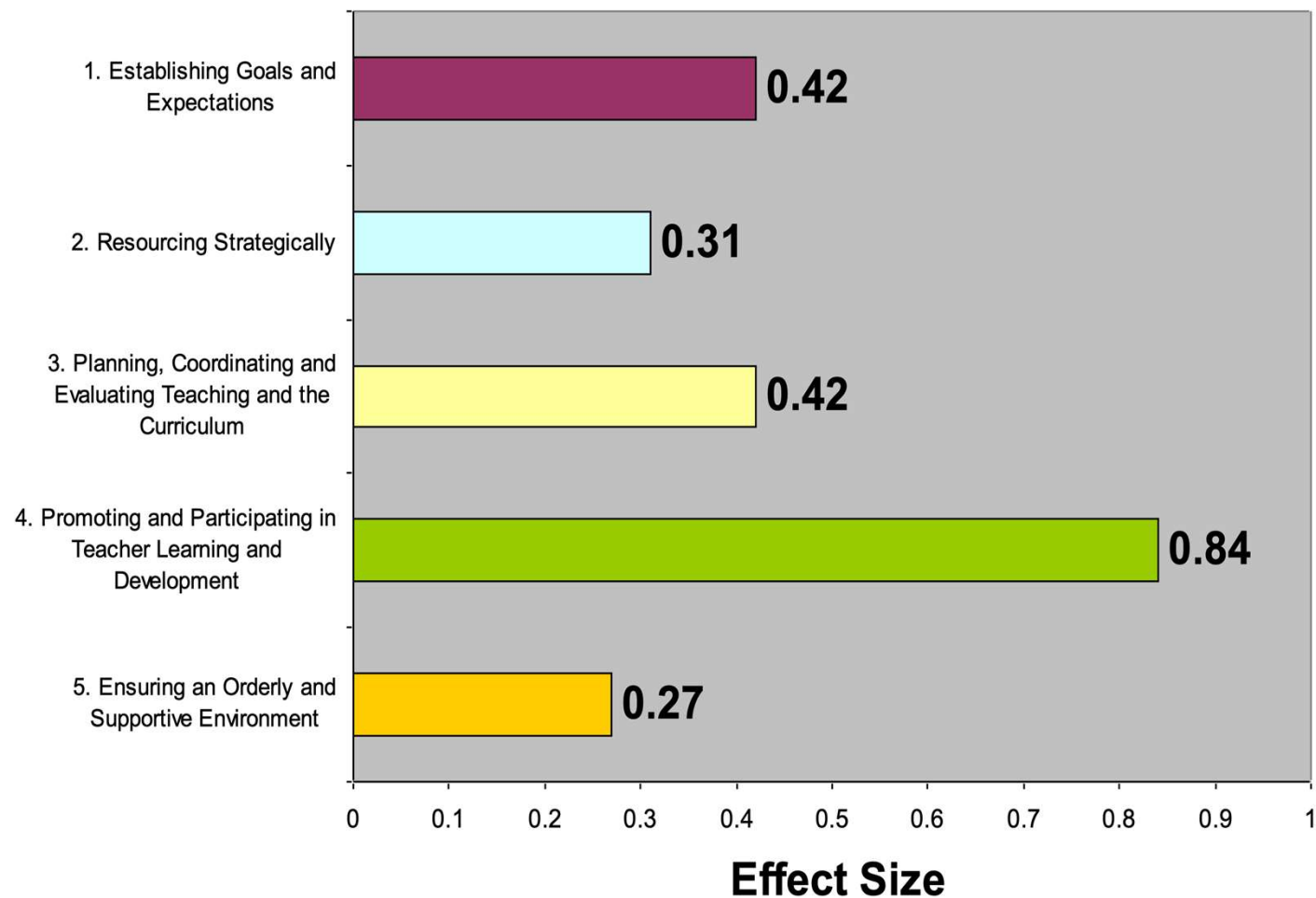
Com influeix el líder pedagògic?

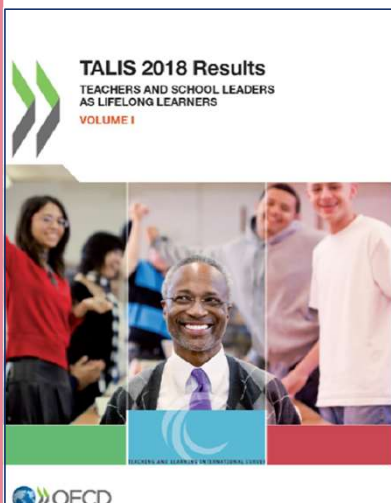
1. Establint objectius i expectatives.
2. Utilitzant els recursos estratègicament.
3. Planificant, avaluant l'ensenyament i el currículum.
4. Promocionant i motivant a l'equip en la seva formació i desenvolupament professional.
5. Assegurant i creant un bon clima de centre.

Vivianne Robinson, 2008

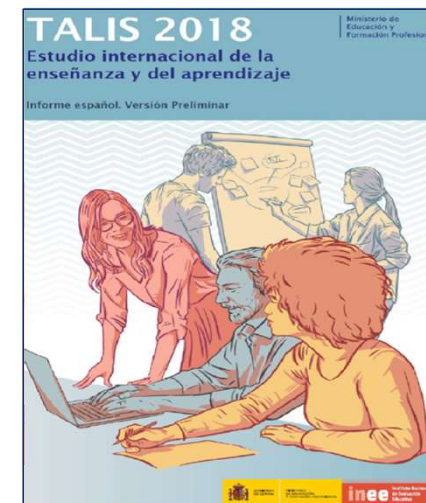
<https://www.menti.com/fr7fygrux9>

Impacte del lideratge en els resultats dels alumnes

- Formació basada en aprenentatge col.laboratiu i observació entre iguals:
19% Espanya i 44% OCDE
- Declara participar en una xarxa de docents:
24% Espanya i 44% OCDE

“ L’aprenentatge col·laboratiu és el més valorat de mitjana per docents OCDE per l’impacte a l’aula i els resultats ”

De "caixes negres" a "peixeres de vidre"

Professionals del coneixement

“ El mestre com un professional investigador
que crea coneixement a les pròpies aules ”

Gonzalo Jover (Febrero 2021)

Construir ponts de diàleg

Coneixement basat
en l'experiència

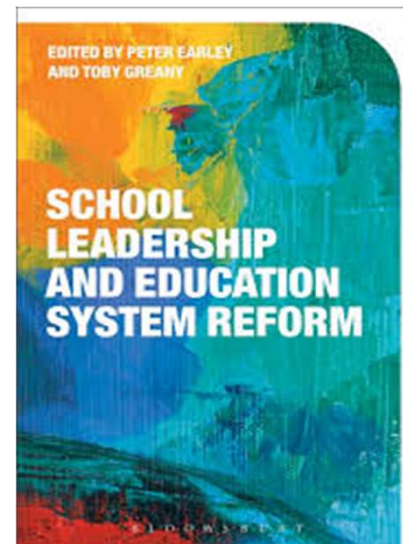
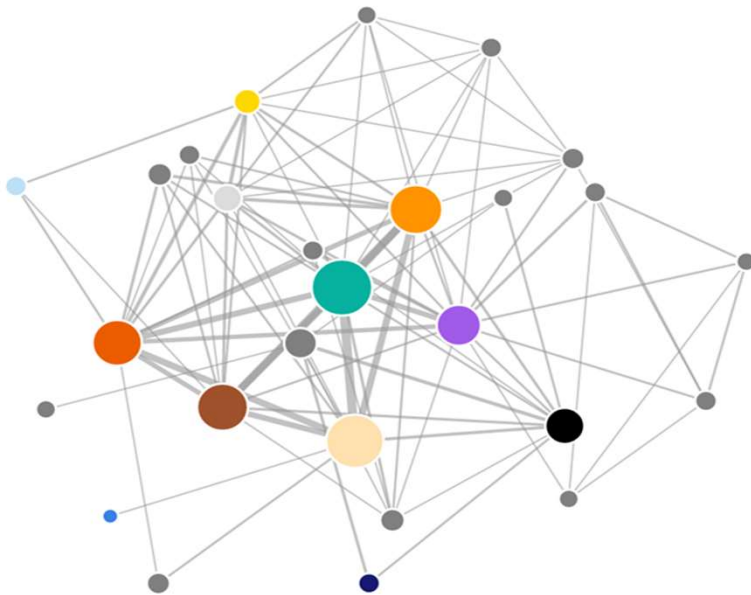
Coneixement
de la recerca

McIntyre, D. (2005) Bridging the gap between research and practice.
Cambridge Journal of Education 35 (3)

Líders de sistema

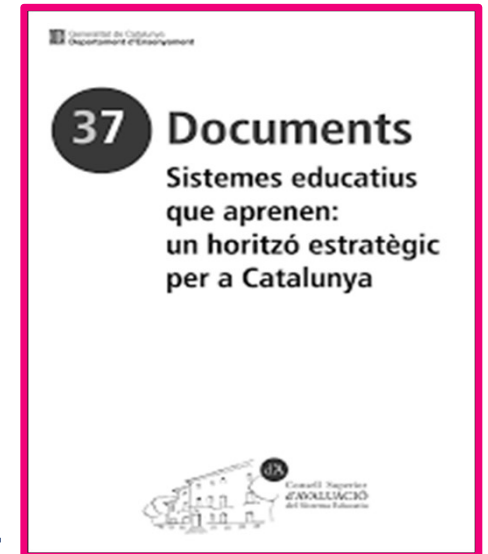
Líders que treballen de forma conjunta de manera que transfereixen coneixements, experiència i capacitat dins i entre els centres, perquè tots els centres millorin i tot l'alumnat desenvolupi el seu potencial.

T. Greany 2017

Lideratge per al canvi

- D'un sistema burocràtic i administratiu centralitzat a **un sistema que aprèn** (alinejar rols, visions).
- Del top-down (o el down-top) al **lideratge del nivell meso**: escoles, xarxes, agents del territori.
- Posar el focus **en els processos més que en les estructures**. Treballar **construint capacitats** i mobilitzant tots els agents
- (stakeholders) i el coneixement. Aprofitar l'evidència i la recerca per **informar la pràctica i les polítiques**.

3. Liderar escolas que aprendem

“ Una escola és una organització que aprèn quan té la capacitat de canviar i adaptar-se de manera constant a nous entorns i circumstàncies a mesura que els seus integrants, individual i conjuntament, aprenen a com materialitzar la seva visió ”

Louise Stoll

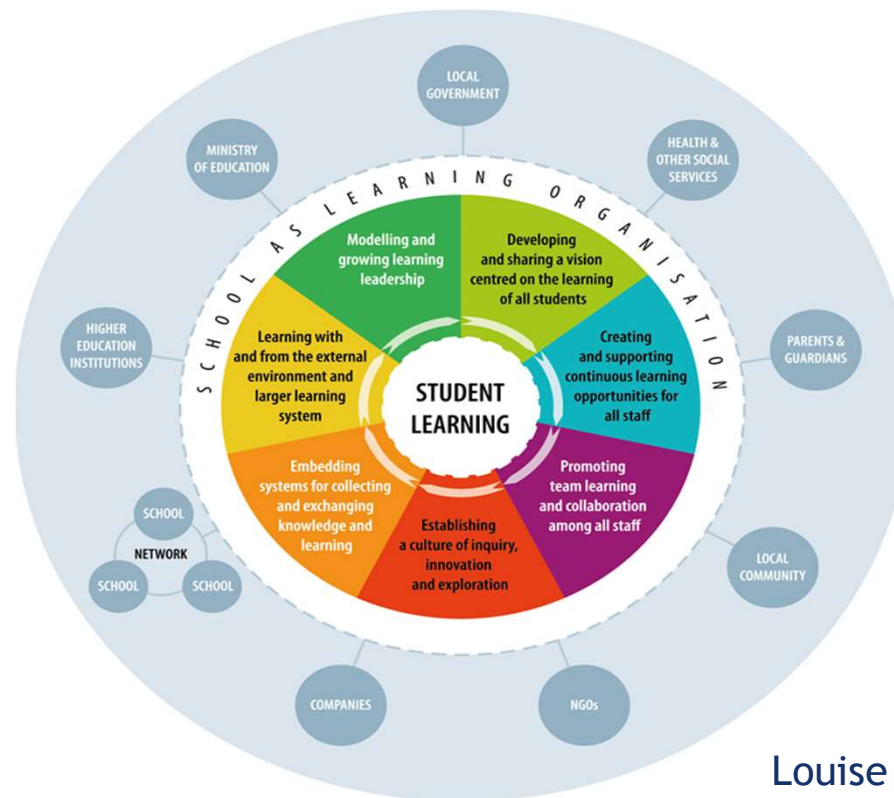
Què fa que una escola sigui una organització que aprèn?

4 elements transversals

Què fa que una escola sigui una organització que aprén?

Louise Stoll, 2016

Les 7 dimensions de les escoles que aprenen

- 1.Desenvolupar una **visió centrada en l'aprenentatge** dels alumnes
- 2.Crear i desenvolupar totes les oportunitats de **desenvolupament professional per tot l'equip docent i no docent.**
- 3.Promoure **l'aprenentatge col.laboratiu** entre tots els membres del centre.
- 4.Establir una **cultura d'investigació, indagació i innovació.**
- 5.Implementar **sistemes per a recollir i compartir coneixements.**
- 6.**Aprendre amb i de l'entorn** i expandir el sistema d'aprenentatge.
- 7.**Modelar i fer créixer el lideratge per a l'aprenentatge.**

El propòsit moral del líder:

5 compromisos per a la reflexió i l'acció

1. Busca ser un factor positiu: “liderar és buscar el raig de llum”
2. Manté i comunica la convicció que totes les persones poden aprendre
3. Transforma l'organització escolar per tal que tothom pugui aprendre i desenvolupar-se
4. Crea les condicions per a un lideratge distribuït
5. Involucrat en activitats de més col·laboració i menys competència entre escoles

Michael Fullan, 2014

“Els **bons líders** canvien les organitzacions.

Els **grans líders** canvien persones.

Les **persones** estan al cor de qualsevol organització, sobretot a l'escola, i només **canviant les persones** - cuidant-les i desafiant-les, ajudant-les a créixer i desenvolupar-se, creant una **cultura on tothom aprengui** una organització pot prosperar ”

Hoerr, 2005

Conclusions

1. Els bons mestres aprenen **amb els seus alumnes**.
2. Els líders escolars més efectius aprenen **amb els seus mestres**.
3. Els sistemes educatius més efectius **aprenen de les seves escoles**.

El gran repte avui està en indagar més i aprendre junts per crear noves oportunitats i dibuixar futurs justos, pacífics i sostenibles: futurs d'èxit educatiu per a tothom.

Gràcies!

Anna Jolonch
anna.jolonch@lid.com
info@lid.com